

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
22-24 травня 2025 року

Полтава 2025

Список використаних джерел:

1. Андрущенко, В. П. (2020). Освіта в умовах соціокультурних змін. Педагогіка і психологія, (2), 3–9.
2. Petrenko, L. (2022). Interdisciplinary Approach in Higher Education. Contemporary Education Review, 8(1), 112–120.
3. Семенюк, О. Л. (2019). Роль фізичної культури у підготовці фахівців мистецького профілю. Фізичне виховання і спорт, (3), 45–48.

Полянська М.В.

студентка *Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

Ціпов'яз А.Т.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

РОЛЬ ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ У СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ХОРЕОГРАФА

Справжній хореограф не формується лише на лекціях. Теорія - це важливо, але поки сам не вийдеш у зал, не спробуєш усе на практиці, багато чого залишиться просто словами. Саме під час живої роботи починаєш усвідомлювати, як працює тіло, що відчуває виконавець, і як з ним краще вибудувати контакт. Поступово з'являється відчуття, як діяти з різними людьми - з маленькими дітьми не так, як із підлітками, а з дорослими - ще інакше. У кожній групі свій ритм, своя енергія. І вже тоді, коли набирається певна кількість годин у залі, починає формуватися щось своє - свій стиль, свої методи, які складно знайти в жодному підручнику [1].

Зараз, коли мистецька освіта активно змінюється, молоді хореографи змушені не просто вчитися, а ще й одразу включатися в робочі процеси - брати участь у репетиціях, допомагати викладачам, пробувати себе в ролі асистента чи навіть проводити окремі заняття під наглядом наставника. Саме через такий досвід поступово приходить розуміння, як насправді влаштована викладацька й творча робота - не з підручника, а з життя. Крім того, під час практики доводиться багато спілкуватися - з учасниками, колегами, іноді вирішувати неприємні або просто незручні ситуації. Це вчить комунікувати, з повагою і гнучкістю. Так само приходить розуміння, як тримати команду в тонусі, мотивувати, коли втома вже відчувається, і не загубити при цьому творчу атмосферу, яка, по суті, і є серцем усього процесу [1].

Приклад Олени Шоптенко демонструє, наскільки важлива практика для хореографа. Вона - не лише танцівниця, а й режисер, постановниця, переможниця «Танців з зірками». Її мова руху не з'явилася одразу - це результат багаторічної роботи, постійного перебування в процесі: як на сцені, так і в репетиційних залах, у студіях, за лаштунками шоу.

Олена працює на стику різних жанрів - від театру й танцю до телевізійних форматів. Вона створювала номери і для професіоналів, і для тих, хто в танець прийшов із зовсім іншої сфери. Така різнопланова практика навчила її швидко адаптуватися, бачити потенціал у кожному виконавці й знаходити спосіб розкрити його через рух. Її постановки завжди дуже живі - в них відчувається темп, емоція і точна робота з тілом. Її досвід ще раз підтверджує: хореограф - це не фіксована роль. Це шлях, який змінюється разом із людиною. Професійність тут - не статус, а щось таке, що напрацьовується постійно, у кожному проєкті, на кожній репетиції [3].

Ще один показовий приклад - Радю Поклітару, український хореограф, який починав із класичного балету, але з часом відійшов від канонів і пішов шляхом експериментів. Через сцену, спроби, ризики - він поступово знайшов свій власний підхід до сучасного танцю.

У нього був дуже різний досвід: він працював і з акторами, і з оперними співаками, і з балетними труппами в різних країнах. І все це - живе, практичне - дало йому не просто професійну техніку, а ще й чуття сцени, відчуття моменту, яке не вчиться на лекціях. Саме ця різноплановість і стала основою його майстерності. Під час практики хореограф поступово вчиться працювати з простором, музикою, груповою динамікою, жестами, емоцією. Це не те, що можна просто вивчити - воно приходить через постійний контакт із танцювальними групами. З часом з'являється відчуття ритму, пластики, розуміння, як читається рух іншого тіла. Тут багато залежить не від теорії, а від щоденної роботи в залі, коли спершу щось не виходить, а потім - раптом починає працювати [2].

Практика дає поштовх до осмислення себе в професії. Коли бачиш, що саме працює, а що ні - починаєш аналізувати, ставити запитання. Дивишся, як викладають інші, їздиш на майстер-класи, буваєш на фестивалях - і в якийсь момент починаєш краще розуміти, ким ти є в цій професії. І що ще треба підтягнути. Тому практика - це не просто додаток до навчання. Це, по суті, її серцевина. Саме через реальну, живу взаємодію з танцем, з людьми, з рухом, приходить розуміння, як створювати щось своє, а не просто повторювати вивчене [4].

Список використаних джерел:

1. <https://www.education.ua/professions/choreographer>
2. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2689996-radu-poklitaru-horeograf.html>
3. <https://surl.li/odelyx>
4. <https://mixstyle.com.ua/shho-treba-shhob-stati-horeografom/>